

На основу прописа (општих правила) ИБ Организације, одредаба Закона о средњем образовању и васпитању («Службени гласник Републике Српске», број 74/08 и 106/09) и Статута Гимназије Бања Лука, Школски одбор на _____ сједници, дана _____ доноси

ПОСЛОВНИК О РАДУ ПРОГРАМА МЕЂУНАРОДНЕ МАТУРЕ У ГИМНАЗИЈИ БАЊА ЛУКА

1. Основне одредбе

1.1. Овим Пословником се уређује извођење наставе у програму Међународне матуре, или, у даљем тексту, ИБ програма (International Baccalaureate Diploma Programme – IB DP), у Гимназији Бања Лука, статус ученика, статус наставника, начин оцјењивања и финансирање у Програму.

2. Програм

2.1. Програм Међународне матуре односно ИБ програм у Гимназију Бања Лука уведен је 2006. године.

2.2. Програм Међународне матуре је двогодишњи наставни програм, за ученике од 16 до 19 година, односно обухвата трећи и четврти разред средње школе.

2.3. Мисија ИБ програма у Гимназији Бања Лука обухвата остваривање различитих циљева васпитно-образовног процеса: формирање и развијање знања и вјештина у различитим областима сазнања, изграђивање одговорног и позитивног односа ученика према сопственом образовању као континураном доживотном процесу, развијање различитих техника учења и стваралачког искуства, развијање критичког мишљења и сопственог погледа на свијет, формирање и развијање разумијевања свога идентитета и других култура, развијање толеранције и вјештина комуникације и сарадње, те развијање свијести о значају очувања животне средине.

Ови циљеви се остварују помоћу дидактичко-методичке флексибилности која подразумева избор и комбиновање разноврсних метода рада, са нагласком на активно и одговорно учешће ученика у наставном процесу, кроз израду различитих врста радова, пројеката и истраживања. Сви подаци о ИБ програму доступни су на интернет страници www.ibo.org.

2.4. Настава се одвија и испити се полагају на енглеском језику. Енглески језик је радни наставни језик ИБ програма у Гимназији Бања Лука. Језик администрације и правних аката у ИБ програму у Гимназији Бања Лука је српски језик, а комуникација се равноправно одвија на језицима конститутивних народа у Босни и Херцеговини.

2.5. Ученици полажу завршне испите у мају друге године програма. Уколико не стекну право на ИБ диплому (односно стекну ИБ сертификат), или су незадовољни освојеним резултатима, ученици имају право да полажу испите у два поправна рока (у мају мјесецу неке од наредних школских година). О свим ванредним околностима у вези са испитима одлучује ИБ Организација.

3. Упис

3.1. За ИБ програм могу конкурисати сви ученици који су завршили други разред средње школе (или њему еквивалентан разред иностраног система образовања), са најмање врлодобрим успјехом и примјерним владањем. Поред тога, ученици полажу и пријемне испите и обављају пријемни интервју.

3.2. Ученици се у ИБ програм уписују на основу резултата остварених у прва два разреда средње школе, резултата на пријемном испита (који обухвата предмете обавезне у настави ИБ-а), и утиска на пријемном интервјуу (процјена степена и врсте заинтересованости за Програм, мотивисаности, радних навика, учешћа у ваншколским активностима, те комуникативних, индивидуалних и тимских вјештина и слично).

3.3. Услови уписа и број нових кандидата, подложни су мањим модификацијама и објављују се сваке године у средствима јавног информисања у склопу званичног конкурса за упис нове генерације ИБ програма.

4. Наставни предмети

4.1. Ученици слушају наставне предмете из следећих *шест група предмета*:

1. Матерњи језик
2. Страни језик
3. Друштвене науке
4. Природне науке
5. Математика и информатика
6. Умјетност

Уз наведене наставне предмете, ученици слушају и предмете, односно извршавају активности или пишу радове, из тзв. *језгра* ИБ програма (в. тачку 4.5).

4.2. Обавезни предмети у ИБ програму у Гимназији, из наведених шест група предмета, јесу: Матерњи језик, Енглески језик (на вишем нивоу) и Математика.

- 4.2.1. Подразумијевани матерњи језик у ИБ програму у Гимназији Бања Лука јесте српски језик. Ученици којима матерњи језик није српски језик имају право похађања свог матерњег језика као самоуки ученици, односно на Self-taught нивоу (који се слуша искључиво на основном нивоу). Професори Српског језика и књижевности одређују се као супервизори ученицима – говорницима другог матерњег језика, и редовно прате њихов рад и напредак, обезбјеђујући им главне информације, помоћ и савјете у вези са ИБ предметом Матерњи језик. Координатор ИБ програма ангажује се да обезбиди татора за дотични

матерњи језик, чије услуге плаћају родитељи ученика, али не сноси одговорност у случају непроналажења одговарајућег татора.

- 4.2.2. Будући да је радни језик ИБ програма у Гимназији Бања Лука енглески језик, и да је због резултата у другим наставним предметима неопходно да ученици располажу високим нивоом познавања енглеског језика, предмет Енглески језик (као страни језик, из друге групе предмета) сви ученици (којима енглески језик није матерњи језик) обавезно слушају на вишем нивоу.
- 4.2.3. Математика и Матерњи језик су обавезни предмети у свим ИБ школама, а ученици бирају ниво на којем желе да их слушају.
- 4.3. Првих пет група предмета мора бити заступљено у учениковом распореду избором најмање једног предмета из њих. Шеста група није обавезна (нити је понуђена у свакој генерацији), односно ученик може да изабере неки други предмет из група 2, 3, 4 и 5.
- 4.4. Ученик мора слушати најмање 3 (а највише 4) предмета на вишем нивоу (шест часова седмично), а остале на основном нивоу (четири часа седмично).
- 4.5. Поред шест предмета из шест група предмета, ученици слушају и предмет Теорија знања (Theory of Knowledge – ТОК), који им, у комбинацији са Проширеним есејом, односно Матурским радом (Extended essay – ЕЕ), доноси до три бода на ИБ дипломи. Ове двије компоненте, као и трећа – ангажовање у КАС активностима: креативност, активност, служба (Creativity, Action, Service – CAS), чине *језгро* ИБ програма и неопходне предуслове за стицање ИБ дипломе.
- 4.6. Извјештаји професора Теорије знања, предметних професора и КАС координатора о извршеним задацима, испуњеним обавезама у вези са Теоријом знања, Проширеним есејом и КАС активностима подносе се ИБ организацији отприлике два мјесеца прије почетка завршних испита друге године.
- 4.7. Ученици могу изабрати да слушају и један додатни (изборни) предмет, ако сматрају да им је потребан за студије и да могу да га ускладе са обавезама које имају из осталих предмета. Уколико се изабере, овај предмет постаје једнако обавезан као и предмети за ИБ диплому. Након испита, за њега се издаје посебан ИБ сертификат.
- 4.8. Након што, у процесу уписа у ИБ програм, ученици изабере предмете и нивое на којима их желе слушати, више их не могу мијењати, осим у сљедећим случајевима, које мора да одобри Одјељенско вијеће ИБ професора:
 - 4.8.1. да се ради о додатном изборном предмету, а да промјена не утиче ни на распоред ни на норму професора, те да буде извршена у року од два мјесеца од почетка похађања програма;
 - 4.8.2. да се покаже да ученик не може да прати наставу у предмету и/или на нивоу који је изабрао, те да ова промјена (као и њом изазвана промјена преласка на други ниво/предмет, да би се испунили услови за добијање ИБ дипломе) не утиче драстично ни на распоред ни на норму професора, те да буде извршена у првом полугодишту прве године програма;
 - 4.8.3. да се ради о сасвим изузетним случајевима промјене у другој години програма, у којима ученик из оправданих разлога (поткријепљених

аргументацијом предметног професора) не може да настави са похађањем додатног изборног предмета, или се јасно показало да ученик не може да прати наставу у редовном предмету и/или на нивоу

који је изабрао, те да ова промјена (као и њом изазвана промјена преласка на други ниво/предмет, да би се испунили услови за добијање ИБ дипломе) не утиче драстично ни на распоред ни на норму професора, те да буде извршена у року од мјесец дана од почетка друге године програма.

5. *Оцјењивање*

5.1. Оцјењивање завршних испита је екстерно, и изводе га оцјењивачи широм свијета, одабрани од стране ИБ Организације. Дио ученичких радова (који се предају прије завршних испита) оцјењују ИБ професори у Гимназији Бања Лука, а оцјењивање провјеравају и потврђују модератори широм свијета, одабрани од стране ИБ Организације.

5.2. У току наставног процеса, ученици се редовно оцјењују и њихове оцјене, као и изостанци, редовно се евидентирају у одјељењским књигама. О успјеху и владању ученика родитељи се обавјештавају путем двомјесечних извјештаја, испуњених од стране предметних професора и разредног старјешине, као и на родитељским састанцима (најмање два пута у једном полугодишту) и у терминима за информације (најмање једном у двије седмице).

5.3. Сви ученички радови (укључујући све радове, задатке и вјежбе у току наставног процеса) оцјењују се по прописаним ИБ критеријумима и бодовној скали оцјењивања.

5.4. Осим завршних испита у мају друге године програма, ИБ ученици имају посебно организоване интерне провјере знања (у оквиру школе):

5.4.1. завршне испите прве године (pre-mock испити), двије седмице у периоду мај–јуни;

5.4.2. пробне испите друге године (mock испити), двије седмице у периоду фебруар–март.

5.5. Значај и предности интерног провјеравања ученичког знања на крају прве године детаљније су објашњени у документу под називом *Функција и сврха pre-mock испита (завршних испита прве године ИБ програма)* – објашњење за ученике и родитеље.

5.6. За потребе аплицирања на универзитете, омогућавања полагања пријемног испита на факултетима, као и за административне потребе ИБ Организације, ученицима се издају потврде о предвиђеним оцјенама, заснованим претежно на успјеху оствареном на pre-mock односно mock испитима, али и на свеукупним оцјенама и постигнућима оствареним у току читавог наставног процеса.

6. *Наставна година*

6.1. Настава у ИБ програму углавном прати наставу у националном програму у Гимназији Бања Лука, укључујући државне празнике и школске распусте. Одступања су сљедећа:

- 6.1.1. ученици прве године програма ослобођени су наставе за вријеме трајања завршних испита прве године (pre-mock испити), двије седмице у периоду мај–јуни;
- 6.1.2. ученици друге године програма ослобођени су наставе за вријеме трајања пробних испита друге године (mock испити), двије седмице у периоду фебруар–март;
- 6.1.3. ученици друге године програма ослобођени су наставе двије седмице пред полагање завршних испита (последње двије седмице у априлу);
- 6.1.4. ученици друге године завршавају наставну годину са датумом почетка двију слободних седмица пред завршне испите;
- 6.1.5. ученици и прве и друге године ослобођени су наставе у првој седмици новембра, због ревизије пређеног градива и ИБ правила и принципа (прва година) и интензивне израде интерних радова (друга година).

7. Ученици и родитељи у ИБ програму

- 7.1. Ученици ИБ програма имају иста права и обавезе као и ученици у националном програму у Гимназији Бања Лука (потврде о редовном школовању, учешће на школским екскурзијама, излетима и другим манифестацијама, учешће на матурској вечери, учешће у Савјету ученика Гимназије Бања Лука и слично).
- 7.2. Сходно томе, законске одредбе примјенљиве на ученике у националном програму важе и за ученике ИБ програма, уз специфичности које носи ИБ програм и које су регулисане актима наведеним у тачки 11.1. овог Пословника.
- 7.3. Родитељи су у обавези да редовно прате успјех и владање своје дјеце, као и да извршавају друге обавезе у вези са школском администрацијом (правдање одсуства, плаћање школарине, достављање релевантних докумената и информација).
- 7.4. Правдање одсуства ученика са наставе по правилу врши разредни старјешина, најкасније петнаест дана од датума одсуства ученика са наставе, на редовном термину за информације са родитељима (које се одржавају најмање једном у двије седмице).
 - 7.4.1. Родитељи су дужни да за изостанке дуже од два радна дана доставе разредном старјешини лекарско оправдање или друго писмено оправдање које објашњава оправдан изостанак ученика.
 - 7.4.2. Ученици који из оправданих разлога намјеравају да одсутвују са наставе у периоду дужем од три радна дана дужни су да предоче разредном старјешини, а затим и координатору Програма, званичну потврду о разлозима и периоду свог одсуства, те писмени захтјев родитеља. Коначну одлуку о ослобађању ученика од наставе у периоду дужем од три радна дана доноси директор Гимназије Бања Лука, а на основу поднесеног захтјева за одсуствовање од стране родитеља, потврде о разлозима и периоду одсуства и мишљења

разредног старјешине и координатора Програма о успјеху, владању и обавезама ученика.

- 7.5. Родитељи имају право да ступе у контакт и/или закажу састанак са предметним професорима, КАС координатором или ИБ координатором, уколико желе да се додатно информишу о одређеним аспектима и специфичностима Програма.
- 7.6. Родитељи имају право да затраже и добију на увид правна акта о раду ИБ програма, или да добију њихове копије (о чијем преузимању потписују потврду).
- 7.7. Представници родитеља из ИБ одјељења редовно учествују у Савјету родитеља Гимназије Бања Лука.

8. Професори у ИБ програму

- 8.1. Професори у ИБ програму већином су истовремено и професори у националном програму Гимназије Бања Лука, који су за наставу у ИБ програму сертификовани и обучени на семинарима и студијским радионицама организованим од стране ИБ Организације и партнерских организација.
- 8.2. Права и обавезе професора у ИБ програму регулисана су актима наведеним у тачки 11.1. овог Пословника.
- 8.3. Разредне старјешине ИБ одјељења континуирано прате успјех и владање ученика, одржавају часове одјељењске заједнице, информације са родитељима и родитељске састанке, те достављају родитељима двомјесечне извјештаје.

9. Финансирање

- 9.1. Ученици ИБ програма у Гимназији Бања Лука плаћају мјесечну школарину којом учествују у плаћању укупних трошкова њиховог школовања (регистрација и излазак на испите, слање интерних и екстерних испитних материјала, кориштење Интернета, техничке опреме и наставних учила, ИБ и школске библиотеке, осигурање ученика и слично).
- 9.2. Износ школарине, као и услови финансирања од стране школе, подложни су промјенама и објављују се сваке године у склопу званичног конкурса за упис нове генерације ИБ програма.
- 9.3. Ученици имају обезбијеђене уџбенике за наставне предмете које похађају, као и другу пропратну литературу у ИБ библиотеци.
- 9.4. Ученици који понављају испите из једног или више предмета (у мају мјесецу неке од наредних школских година) носе све административне трошкове у вези са регистрацијом и пријавом испита, по цјеновнику ИБ организације за текућу годину, као и трошкове слања интерних и екстерних радова (уколико предмет и/или ниво који понављају није заступљен у текућој генерацији ученика, те њихови радови морају засебно да се шаљу).

- 9.5. Будући да је Гимназија Бања Лука регистрована као мајска ИБ школа, односно школа која завршне испите редовно одржава у мају, одржавање новембарских (поправних) испита не спада у обавезу школе. Осим тога, пракса из прве три генерације показала је да ученици не остварују пролазне резултате на новембарским испитним роковима, због недовољног времена и/или неадекватне припремљености за испите, те ИБ програм у Гимназији Бања Лука не одржава поправне испите у новембру.
- 9.6. Трошкове услуга легализације односно нострификације ИБ дипломе (у државама у којима је то законом прописано) сnose ученици односно њихови родитељи.

10. Прекид школовања

- 10.1. Уколико ученик покаже незадовољавајуће или врло слабе резултате на завршним испитима прве године (pre-mock испитима), дужност је координатора Програма, а на захтјев Одјељенског вијећа ИБ професора, да савјетује ученика и његове родитеље о напуштању Програма, због основане претпоставке да ће ученик имати потешкоћа да стекне ИБ диплому а самим тим и диплому о завршеном средњошколском образовању.
- 10.2. У случају да ученик и поред савјета координатора жели да настави са похађањем ИБ програма, ученик и његов родитељ/старатељ морају потписати изјаву да је одлука о даљњем похађању Програма донесена самоиницијативно, а након обављеног разговора са координатором и, по потреби, са директором школе.
- 10.3. Ученик који прекрши правила и обавезе може бити искључен из Програма и/или Гимназије Бања Лука, у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и *Правилником о дисциплинској и материјалној одговорности ученика*.
- 10.4. Ученику који из било којих разлога напусти ИБ програм, школа издаје потврду о похађању ИБ програма и исписивању из истог, као и предвиђене оцјене за потребе апликације у другу ИБ школу и сличне образовне институције, али не и свједочанство о положеним предметима, због специфичности ИБ програма као двогодишњег образовног програма чији су једини званични резултати они остварени на завршним мајским испитима у другој години програма, а које издаје ИБ Организација

11. Правна регулатива

- 11.1. Рад у ИБ програму у Гимназији Бања Лука правно је регулисан сљедећим правним актима:

1) Прописима (општим правилима) ИБ Организације:

1. General Regulations: Diploma Programme
2. Ammendments to General Regulations: Diploma Programme
3. Academic honesty
4. Rules for IB World schools: Diploma Programme
5. Handbook of procedures

ГИМНАЗИЈА БАЊА ЛУКА

ГИМНАЗИЈА
Змај Јовина 13, 78000 Бања Лука
тел.: +387 51 213 259, Факс: +387 51 223 571
E-mail: glmn@lnesco.net

2) Прописима домаћег законодавства:

1. Законом о средњем образовању и васпитању
2. Статутом Гимназије Бања Лука
3. Општим актима Министарства просвјете и културе Републике Српске
4. Општим актима школе

12. Прелазне и завршне одредбе

12.1. Пословник ступа на снагу осмог дана од објављивања на огласној табли Школе.

12.2. Пословник је ступио на снагу _____ године.

Број: _____
Датум: _____

Предсједник Школског одбора

Душан Поповић, проф.